

La compra del Banco de la Exportación per la Caixa de Catalunya

Un banc desbancat

L'entitat bancària Banco de la Exportación, nascuda el 1965 de la voluntat d'un grup d'empresaris valencians, passava el divendres 4 d'octubre a estar sota control de la Caixa de Catalunya després d'una senzilla operació de compra per 6.000 milions de pessetes.

Els testimonis de persones que van estar d'alguna manera presents des de l'inici en l'operació de crear un banc valencià destinat al comerç exterior coincideixen tots a afirmar que el Banco de la Exportación, ara comprat per la Caixa de Catalunya, va ser un intent de les principals famílies exportadores i industrials valencianes per a disposar d'una entitat autòctona financera, però que no van trobar els suports necessaris del públic en general per a la seua continuïtat.

La societat va ser creada el 5 d'abril del 1965 per exportadors de taronges agrupats en una associació, COCISA, Corporació Citrícola Societat Anònima, en primer lloc per a realitzar les operacions de comerç amb l'exterior des de l'àmbit exclusivament valencià, encara que més tard es va convertir en una entitat bancària més de serveis més amplis.

Aquest últim canvi de mans del banc inicialment valencià —amb uns recursos propis avui de 3.588 milions, 26.317 milions d'actius i uns beneficis de 650 milions anuals— és el tercer de la seua curta història. El grup fundador —on figuraven els noms d'Emilio Pechuán, avui propietari d'una àmplia xarxa de sales de cine, Simón Cano, cap pensant i expert econòmic amb el dinamitzador Vicent Ventura i les famílies Montsonís, Sanchís Ferrada, José Pascual i Antonio Peiró Camaró— va posar-se d'acord i el projecte es feia realitat amb la col·laboració del letrat Emilio Attard, que s'ocupà d'instrumentalitzar la idea segons la legislació d'aleshores. "Vaig acceptar la responsabilitat —recorda Emilio Attard— de constituir legalment el banc, tot i pensar que era una utopia, però amb molta il·lusió perquè d'alguna manera es tractava de dotar els valencians d'un instrument financer autòcton".

El banc, en la seua etapa exclusivament valencianista, duraria molt poc, del

Banco de la Exportación.

RAFA GIL

1965 fins al 1979, després de patir una forta crisi indirectament ampliada per l'explosió dels preus de les primeres matèries del 1974. El banc passava a ser controlat pel Banco Àrabe-Español —molt potent aleshores— que va aprofitar la infraestructura de l'entitat valenciana per formalitzar amb moltes facilitats les operacions d'intercanvis comercials entre els exportadors valencians i el món àrab.

Dels quatre directors generals que es van succeir en el càrrec durant la primera etapa, Simón Cano, Emilio Attard, Francisco Sanchís Ximenes —avui president de l'Ateneu Mercantil a València— i Juan Manuel Martín Martín, no va aconseguir ningú consolidar l'entitat, però no a causa de les seues respectives gestions,

sinó pels condicionaments externs al banc, segons comenta un expert financer que coneix com casa seua l'evolució del Banco de la Exportación.

Alguns comentaris sobre aquesta etapa n'assenyalen com a causa "uns errors de concepció de l'activitat financera per part dels mateixos fundadors de l'entitat que sovint aprofitaven els avantatges dels crèdits per als seus negocis particulars i es desentenien de la resta".

Juan Antonio Martín, germà de l'últim director general *valencianista* del banc i empleat de la societat durant 24 anys, comentava a aquesta revista fa uns dies que "s'hi va arribar a una situació límit en què la rendibilitat era molt baixa, i, en canvi, el banc àrab va trobar en la compra una eixida molt profitosa per a

reinvertir els seus substanciosos beneficis i d'aquesta manera evitar el pagament tributari que estipulava en aquell moment la legislació vigent".

Per a Emilio Attard, l'arribada del banc àrab té una explicació distinta. Segons diu: "L'objectiu principal del banc era minimitzar les operacions i diversificar-les, però em vaig adonar que les autoritats monetàries espanyoles d'aleshores aprovaven decrets en contra dels bancs més petits i a favor dels més grans. Jo crec encara avui, denuncia Emilio Attard, que el poder polític s'alimenta directament de

l'oligarquia bancària, mitjançant aquell principi famós dels vasos comunicants".

En aquestes condicions adverses, el banc valencià quedava condemnat a un estancament o, pitjor encara, a la seua desaparició, "perquè anaven a una situació greu", afegeix l'advocat i home polític Emilio Attard, "en què per a l'expansió d'un banc com el nostre era obligatòria una forta inversió dels recursos propis i no dels aliens".

"En aquella època vaig posar en alerta el consell d'administració: si les coses continuaven així acabaria l'entitat en la

UVI en poc de temps i després vindria la tronada", explica l'advocat.

La segona etapa del banc, amb la injecció de diners del banc àrab, es va caracteritzar pel creixement del nombre d'oficines i del volum de negocis, que es va prolongar fins a la tercera i última etapa, amb la gestió del Banco Atlántico, en què, a la inversa, es van tancar sucursals i el banc va quedar en punt mort de productivitat amb només 24 oficines que ara han passat a ampliar la presència de la Caixa de Catalunya al País Valencià.

A l'hora de trobar respostes per a traure conclusions contrastades sobre l'evolució del banc valencià, els comentaris són prou divergents. Per a alguns, la continuïtat del Banco de la Exportación amb gestió valenciana "va ser un somni de cap manera realitzable perquè, entre altres circumstàncies, no es donaren mai els imperatius per a la creació d'un grup industrial al contrari que en el cas de Banca Catalana", conclou José Antonio Martín.

Per a Emilio Attard, "potser els valencians no van respondre a la idea de comptar amb un banc autòcton i, d'altra banda, la competència directa de l'altra entitat en el mateix àmbit, el Banc de València, va ser més expansionista".

El futur del banc, malgrat el seu turbulent passat, es veu amb cert optimisme des de València després de la compra per la Caixa de Catalunya. "Només fan falta dues coses perquè el banc comence una nova etapa rendible: diners i bona gestió", com diu prou irònicament un expert financer els detalls d'aquesta quarta etapa del Banco de la Exportación.

Ignasi Pellicer

L'advocat Emilio Attard: "El poder polític s'alimenta directament de l'oligarquia bancària". José Antonio Martín: "Es va arribar a una situació límit".

RAFA GIL

De València a Catalunya, passant pel Banco Atlántico

L any 1962 i el canvi de l'estatus bancari. El ministre de Franco, Mariano Navarro Rubio, inicia una legislació per afavorir la creació de nous bancs i desarticula l'antiga llei Cambó del 1921. L'agrupació COCISA, Corporació Citrícola, SA aglutina més de 300 socis interessats en la creació d'un banc que es farà realitat tres anys més tard amb el nom de Banco de la Exportación.

Els promotors. L'expert financer Simón Cano i Vicent Ventura formen l'epicentre

ideològic per a la constitució de la societat bancària, amb un component nacionalista que després desapareixerà per una lluita d'interessos particulars entre els empresaris fundadors.

Les famílies financeres. L'última generació d'exportadors, sobretot de productes citrícoles, és sensible a la nova realitat del mercat europeu en expansió i busca mecanismes propis per al finançament de les operacions. Emilio Pechuan, Pedro Monsonís, José Pascual, Juan

Arrufat, Sanchís Ferrada, Antonio Peiró Camaro (que tot i la venda a la Caixa continua sent propietari de l'1,5% aproximadament de les accions) i les famílies industrials Vilarrasa, Jiménez de Laiglesia i Valdecano formen el nucli promotor del banc.

Un banc i un breu diari. Els fundadors del Banco de la Exportación també van crear alhora un diari aprofitant l'estructura de la revista *València-Fruits*, però va ser un rotund fracàs. *El Dia*, nom del rotatiu —amb les firmes de

Martí Domínguez, José Camarena, Vicent Ventura i Vicent Iborra—, visqué tan sols sis mesos, de l'abril al desembre del 1966.

Els diners. El capital escriturat per a la creació del banc va ser de 125 milions de pesetes. L'aventura del diari va costar un milió exactament.

1979. El banc passa al control del Banco Àrabe.

1987. Inici de l'etapa del Banco Atlántico.

1991. La Caixa de Catalunya compra l'entitat.

I.P.